

DEPARTAMENTUL COMUNICARE ȘI IMAGINE

REVISTA PRESEI

23 iulie 2018

JURNALUL NATIONAL: N-ai Bac, dar te duci la facultate

Elevii care nu au luat examenul de Bacalaureat își pot încerca norocul la universitate. Nu e o glumă, ci o realitate pe care o pun în practică multe instituții de învățământ ce îi primesc la studii după terminarea liceului, deși nu au reușit să obțină notă de trecere la Bac. Așa se face că, la Pitești, tinerii pot urma cursuri de trei ani și să devină asistenți medicali, funcționari bancari sau agenți de turism. Ideea a fost pusă în practică de către reprezentanții Universității de Stat din Pitești. Au înființat un Colegiu și totul se face contracost.

Admiterea fără examenul de maturitate este legală de trei ani, în urma unui ordin al ministrului Educației.

Universitatea de Stat din Pitești este cea mai mare din județul Argeș și, de anul acesta, pe lângă facultăți, a anunțat înființarea unui Colegiu unde elevii sunt primiți cu sau fără diplomă de Bacalaureat. Instituția de învățământ este declarată una nonuniversitară, deși cursurile le țin tot profesorii care predau la facultăți. Chiar și sălile de cursuri și laboratoarele sunt aceleași.

Taxe de peste 2.000 de lei

Elevii care nu au promovat examenul maturității au de ales între treisprezece specializări, iar cea mai mare taxă, de 2.500 de lei, o vor plăti cei care optează pentru asistent medical generalist sau asistent medical de farmacie. Ei vor învăța în cadrul Universității timp de 3 ani. Cu 300 de lei mai puțin, dar și un an de studii în minus, elevii pot deveni funcționari bancari. A fost înființată și o secție de producție media pentru cei care au talent la filmări sau fotografii.

Practic, sunt un fel de școli tehnice, școli de meserii, iar cei care le promovează nu sunt obligați să ia Bac-ul. Așa a decis Ministerul Educației. Noi am trecut printr-un proces de acreditare. Avem obligația de a face grupe de minimum 15 elevi, dar nu ne facem griji.

Avem specializări la care într-o singură zi s-au înscris 10 candidați", ne-a spus Dumitru Chirleşan, rectorul Universității de Stat din Pitești. Picații, vânați și de postliceale și școlile postliceale se întrec în astfel de oferte pentru cei, să le spunem, mai puțin norocoși.

Astfel, o școală sanitară din Pitești anunță că are 100 de locuri disponibile pentru asistenți medicali generaliști, 25 la farmacie și 25 la kinetoterapie. Admiterea se face pe baza analizei dosarului de înscriere, iar cei fără Bacalaureat sunt admiși pe locurile rămase după primirea celor care au promovat examenul.

Școala are ca parteneri toate spitalele din județul Argeș, adică acolo vor fi instruiți elevii și poate mulți vor ajunge chiar să lucreze în aceste unități. Este ordin de ministru care reglementează colegiile terțiare, iar noi ne-am adaptat ca să supraviețuim. Este o oportunitate și trebuie să profităm de ea. De ce să nu o facem, dacă așa a gândit-o legiuitorul? Dumitru Chirleşan, rectorul Universității de Stat din Pitești. Colegiile terțiare" în universități sunt prevăzute de Legea învățământului și organizate prin ordinul ministrului Educației 4342/2015.

BUSINESS MAGAZIN: Inapoi la meserie/ Ioana Matei

ZICALA ROMÂNEASCĂ 'MESERIA, BRĂȚARĂ DE AUR' PRIMEȘTE O CONOTAȚIE CÂT SE POATE DE ACTUALĂ ÎN CONTEXTUL CRIZEI PRIN CARE TRECE PIAȚA LOCALA A MUNCII.

INVESTIȚIILE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DUAL REPREZINTĂ UNA DINTRE SOLUȚIILE ANGAJATORILOR LOCALI, IAR ALTERNATIVA UNEI ASTFEL DE FORME DE STUDIU CÂȘTIGĂ TREPTAT ȘI

INTERESUL ELEVILOR, CARE PÂNĂ NU DEMULT ASPIRAU LA DIPLOME DE LICENȚĂ ȘI MAȘTER, INSUFICIENTE ÎN DOBÂNDIREA CARIEREI VISATE.

70% DINTRE MANAGERII de resurse umane din companii spun că învățământul profesional este neadaptat cerințelor pieței

65% DINTRE ANGAJATORI sunt nemulțumiți de calitatea pregătirii practice din învățământul profesional din România

De curând am împlinit 30 de ani, dar mă simt ca la 20", spunea Ghiță Nistor, într-un interviu acordat Business MAGAZIN pentru realizarea profilului său din catalogul 100 TINERI MANAGERI DE TOP, ediția din 2014. Absolvent al unei școli profesionale din Cugir, specializarea prelucrător prin așchiere, s-a angajat în fabrica Star Transmission din Sebeș, una dintre principalele investiții ale grupului german Daimler din România, ca operator care regla și programa mașini, în 2001. În aproximativ 12 ani, a devenit director de producție și asamblare cutii de viteză cu dublu ambreiaj în șapte trepte, iar apoi a preluat și coordonarea montajului cutiilor de viteză automate în cinci trepte.

El a apărut la inaugurarea de la Sebeș a investiției de 300 de milioane de euro a grupului Daimler, producătorul Mercedes-Benz, în postura de director de fabrică. A absolvit între timp facultatea de inginerie economică din cadrul Universității Tehnice din Cluj-Napoca.

Deși a întârziat cu studiile universitare, ardeleanul a făcut timp de doi ani cursuri de instruire în Elveția, Austria și Germania în domeniul asamblării cutiilor de viteză. 'Mă mândresc cel mai mult cu faptul că am reușit să producem cutii de viteză la același nivel calitativ precum colegii noștri din Hedelfingen. Presiunea a fost extrem de mare deoarece a fost pentru prima dată când s-au montat cutii de viteză altundeva decât în Germania, iar noi am dovedit că putem face față acestei provocări', spunea el în interviul acordat Business MAGAZIN.

Exemplul lui a fost preluat de presă, ca urmare a excepției de la regula modelului tradițional de succes în management: absolvent de ASE, poate, apoi un traseu ascendent în cadrul unei multinaționale. În țara de origine a companiei în care și-a construit cariera, acesta reprezintă de fapt parcursul clasic de carieră pentru un tânăr.

'Mulți tineri aleg un astfel de tip de formare pentru a avea o meserie, dar și ca un prim contact cu mediul privat. După o astfel de formare, unii se specializează să devină maiștri în domeniul lor, iar alții se îndreaptă către o facultate. Cei mai mulți directori de companii din Germania au trecut printr-o astfel de formare", descrie Anca Hociotă, manager membership services and vocational training în cadrul Camerei de Comerț și Industrie Româno-Germane (AHK România), perspectivele de dezvoltare ale unui tânăr care trece printr-un sistem de pregătire duală pe această piață.

În Germania, țară cu o tradiție de peste 150 de ani în ceea ce privește sistemul de învățământ dual, 70% dintre reprezentanții unei generații urmează o formă de învățământ dual, potrivit informațiilor reprezentanților AHK România. Valoarea cheltuielilor firmelor din Germania pentru asigurarea generației viitoare de angajați ajunge, în fiecare an, la aproximativ 15,2 miliarde de euro.

Cheltuielile nete ajung însă, potrivit datelor AHK România, la 3,6 miliarde de euro, dacă se scade aportul productiv al elevului din timpul școlarizării.

Finanțarea părții practice se realizează exclusiv de către companie, iar 62% intră în costurile cu forța de muncă - pentru că elevii primesc un salariu pe parcursul școlarizării și acesta, în funcție de meserie, nu este chiar de neglijat (în medie 550 de euro pe lună). Aproximativ 23% (în cifre absolute 2,1 milioane) din numărul total al companiilor de pe piața germană sunt implicate în astfel de proiecte. În acest moment, peste 400 de meserii se școlarizează în acest sistem. Pe lângă cele tehnice, există mai multe meserii în domeniul serviciilor: în sistemul bancar, administrativ sau chiar în al vânzărilor și achizițiilor.

Din punctul de vedere al lui Mihai Boldijar, director general al companiei Robert Bosch pe piața locală și reprezentantul grupului Bosch în România, în Germania există o corelație directă între gradul de dezvoltare a companiilor și economiei germane și tradiția îndelungată a acestui tip de pregătire.

'Vorbim în primul rând de un sistem educațional bine organizat, îndreptat către sprijinirea mediului economic.

Și, foarte important, acolo nu sunt sincope. Sistemul funcționează fluent și orientat către îmbunătățire."

SOLUȚII GERMANE PENTRU PROBLEME ROMÂNEȘTI. Confruntate cu lipsa forței de muncă, companiile au făcut presiuni pentru reînființarea școlilor profesionale duale și pe piața locală sau au găsit alte forme prin care să se implice în pregătirea viitorilor angajați. Directorul general al Bosch este de părere că sistemul de învățământ dual, după modelul german, reprezintă în mod sigur o opțiune care conduce către formarea de personal pregătit să lucreze cu tehnologiile actuale și de viitor, într-un mediu de producție modern sau într-o fabrică ce este conectată, ce folosește soluții de Industrie 4.0.

"Lumea noastră se schimbă într-un ritm foarte alert și trebuie să ne adaptăm cât mai repede pentru a supraviețui sau pentru a excela. Și știm cu toții că un factor esențial în evoluția și dinamica unei companii este factorul uman", spune el.

Grupul deține un centru de cercetare-dezvoltare în Cluj și unități de producție pentru soluții de mobilitate în Cluj și Blaj, o unitate de producție de tehnică liniară, localizată de asemenea în Blaj, precum și un centru de servicii de externalizare a proceselor de afaceri (BPO) în Timișoara. În București, Bosch operează un birou de vânzări pentru produsele diviziilor soluții de mobilitate, Bunuri de larg consum și Tehnologie pentru construcții și energie. În plus, o filială a BSH Hausgeräte GmbH, activă pe piața electrocasnicelor, are sediul, de asemenea, în capitala țării.

Peste 6.500 de angajați numără grupul Bosch în cele cinci entități pe piața locală. Una dintre modalitățile prin care compania își pregătește viitorii potențiali angajați este implicarea în proiectul de sistem educațional dual din 2013. În prezent, peste 130 de elevi se pregătesc pentru meserii de tehnicieni în electromecanică și electronică în fabricile Bosch din Blaj și Cluj. Mihai Boldijar spune că în industria în care activează - un lucru important și nu întotdeauna ușor de realizat - este găsirea de oameni motivați și talentați, interesați de domeniul electronicii auto.

"Având un cadru reglementat, putem să discutăm și de o predictibilitate importantă pentru agenții economici, dar și pentru instituțiile de învățământ", descrie el beneficiile acestui sistem. Programul de învățământ dual Bosch din Cluj și Blaj oferă posibilitatea elevilor să pună în aplicare cunoștințele teoretice acumulate în cadrul școlii activitatea lor fiind bazată pe planul de învățământ.

"Pe lângă practică, tinerii își dezvoltă abilități organizaționale, de lucru în echipă. Elevii au ocazia să acumuleze informații și experiență practice despre producția de serie în domeniul electronicii aplicate în industria automotive." Spre exemplu, în centrul de training din fabrica de componente auto de la Cluj, elevii au spațiul lor special dedicat pentru practică, pe aproximativ 770 metri pătrați, constând în atelier mecanic, electric și electronic, de tehnologii avansate și săli de curs. Fiecare elev are trusa lui de scule și învață aici bazele mecanicii, ale electricii și electronicii. Încep de la operații simple, de pilire și găurire, până la frezare și strunjire. De asemenea, ei învață să cositorească și să realizeze circuite electronice. Iar în atelierul de tehnologii avansate, lucrează în domeniul electropneumaticii, senzorilor și motoarelor", detaliază programul Boldijar.

Anul acesta, Bosch a început colaborarea cu al treilea liceu partener, Colegiul Tehnic Energetic din ClujNapoca, unde, începând din 15 iunie, erau 14 locuri disponibile pentru anul școlar 2018-2019; prin această colaborare, Bosch a extins programul și pentru profesia de electrician pentru aparate electrice și energetice.

În ceea ce privește investițiile direcționate de companie înspre pregătirea elevilor, compania a cumpărat echipament tehnic în valoare de 296.000 de lei (circa 66.000 de euro), pentru a asigura standarde ridicate de învățare. "În plus, investim constant în resursa umană implicată în acest proces. Avem traineri seniori implicați, cu o bogată experiență și dedicare", spune Boldijar.

Până în prezent, au 40 de elevi absolvenți, majoritatea preluând după finalizarea școlii un loc de muncă în departamentele tehnice din fabricile Bosch din Cluj și Blaj; o parte dintre acești elevi își continuă studiile.

Bosch este una dintre cele aproximativ 30 de companii cu capital german care implementează astfel de proiecte pe piața locală, potrivit datelor AHK România. Majoritatea acestora sunt active în domeniul tehnic precum capacități de producție, companii din Cluj, Satu Mare, Arad, Timișoara, Hunedoara, Sebeș, Sibiu și Brașov.

AHK România a gândit un proiect care să adreseze lipsa personalului calificat din domeniul comerțului și prin intermediul căruia să implice mai multe companii în pregătirea angajaților. Lansat în urmă cu doi ani, Școala de Carte și Meserii este astfel un proiect prin care se creează clase comune de învățământ dual răspândite în mai multe orașe din țară. Potrivit Ancăi Hociotă, ideea a pornit de la

nevoia stringentă a companiilor de a avea forță de muncă calificată, dar și din lipsa capacității de a prelua clase întregi.

Potrivit reprezentantei AHK România, obiectivul acestuia, de asigurare a forței de muncă bine calificată pe termen lung pentru companiile implicate în proiect, se translatează și în alte obiective: creșterea retenției, angajați mai loiali și care se identifică cu cultura organizațională, îmbunătățirea imaginii de angajator, impact social la nivel local.

Proiectul, coordonat de reprezentantul AHK România Matilda Soare, se realizează în parteneriat cu licee de stat. Dacă în anul școlar 2017-2018 în program erau implicate trei companii din domeniul retailului – Hornbach, Lidl și Penny, în cinci locații (Timișoara, Sibiu, Brașov, Buftea și București), cu un total de 100 de elevi, pentru anul 2018-2019 s-a alăturat proiectului în orașele menționate și Metro; tot anul acesta începe și la Iași pregătirea pentru Penny și Selgros (o nouă generație de 127 de elevi). În ceea ce privește resursele necesare programului, Anca Hociotă menționează mai întâi oamenii puși la dispoziție pentru proiectul în sine, cât și tutorii de practică în fiecare magazin în parte (au fost 28 de magazine implicate).

Apoi, vorbește despre resursele implicate în proiect: chiar dacă nu menționează valoarea exactă a investițiilor în această direcție, subliniază câteva aspecte, cum ar fi suma de 200 de lei primită de fiecare elev lunar pe tot parcursul proiectului, timp de trei ani de școlarizare, transport asigurat de companii și o masă de prânz pe toată durata practicii. Apoi, există costuri cu personalul intern pentru proiect, finanțarea campaniilor de atragere a elevilor (materiale print, audiovideo, online, deplasări în mediul rural la școli, participări la târguri etc.), cât și pentru AHK România, ca instituție neutră, externă, în calitate de coordonator al proiectului. Toate aceste resurse sunt preluate de companii, precizează Anca Hociotă.

Până acum, o primă generație de elevi a terminat clasa a IX-a și a făcut deja practică în companii. 'Companiile sunt mulțumite de rezultate, atât pentru că încep să vadă finalitatea, și anume viitori angajați în pregătirea cărora sunt implicați direct, dar și partea socială a proiectului. Mulți dintre elevii prezenți în program în acest moment mărturisesc că vor să rămână pe viitor angajați ai companiilor în care fac practica', descrie Hociotă rezultatele de până acum ale proiectului.

Pe termen lung, se așteaptă la beneficii deopotrivă pentru companii și personalul bine calificat; pentru AHK România - recunoașterea instituției ca partener real și competent în proiecte de învățământ dual; cât și pentru societatea românească.

'Învățământul dual este recunoscut ca o alternativă reală de a avea un viitor profesional mai sigur. Și de aici, dacă vrem să mergem și să visăm mai departe, dacă învățământul profesional dual devine mai atractiv, mai mulți elevi optează pentru această formă de pregătire, tot mai multe companii se implică în astfel de proiecte și astfel se îmbunătățește și imaginea României ca amplasament investițional', conchide reprezentanta AHK România.

MAI BINE OSPĂTAR, DECÂT AVOCAT? 'Cred că viitorul sună astfel: cei care învață

Pe perioada iernii, în cadrul grupului pe care îl conduce lucrează 1.350 de angajați, iar pe perioada verii, datorită teraselor, numărul ajunge la 1.600. Deficitul de personal al companiei este astfel de 5% și este reglabil, potrivit lui Mischie.

Grupul este implicat în programele de formare de învățământ dual: la liceul Mihai Bravu are două clase de ospătari și de bucătari; acestea sunt formate din 60 de elevi pe care îi pregătesc și îi sponsorizează timp de trei ani. 'Învățământul dual presupune ca grupul City Grill să acorde burse, transport, cazare, masă pentru toți acești elevi - practic toate cheltuielile, cu excepția unei părți din cheltuielile de școlarizare, sunt plătite de grupul City Grill', descrie și Mischie modalitatea de funcționare a acestui program.

Potrivit lui, aceste cheltuieli implică resursele City Grill, în timp ce statul oferă infrastructura, profesorii, școala, imobilul în care se desfășoară pregătirea elevilor. Un elev costă compania circa 250 de euro pe lună: 'Acest lucru înseamnă că pentru trei ani ajunge să ne coste 7.500 de euro, fără bonusuri de performanță sau alte bonusuri - 7.500 x 60 înseamnă aproape jumătate de milion de euro pe trei ani care sunt bani despre care nu vei ști dacă se întorc sau nu'.

Admite totuși că în acest interval de timp grupul beneficiază de practica pe care o fac elevii în acest interval de timp. O altă modalitate prin care compania se implică în pregătirea angajaților este

Academia City Grill, lansată anul trecut - aceasta se adresează însă doar angajaților și viitorilor angajați ai grupului.

'Deocamdată suferim și pentru că sistemul de educație scoate foarte mulți absolvenți cu diplomă de bucătar și de ospătar, dar cu foarte puțină practică, drept urmare noi trebuie să dublăm aceste diplome cu o diplomă obținută la Academia City Grill spun eu: practic este un fel de școală profesională făcută la inițiativă privată - inițiativa City Grill", descrie el proiectul.

Compania oferă prin intermediul acestuia cursuri de specializare pentru posturile de ospătar și bucătar. 'Academia City Grill este acreditată și, în afară de faptul că oferă diplome cu recunoaștere internațională, cel mai accesat lucru este practica pe care elevii de la această academie o efectuează chiar în câmpul muncii în fața clientului", descrie Daniel Mischie motivele pentru care consideră util proiectul. Spune că în prezent, există o listă de așteptare pentru cei care vor să acceseze academia formată din 40-50 de persoane pentru seriile de ospătari și de 10-12 oameni pentru bucătari.

Chiar dacă acum aceasta se adresează celor care lucrează sau vor lucra în cadrul grupului, Mischie spune că va veni o etapă în care retenția de personal va fi suficient de bună ca să extindă programul și pentru alți potențiali angajați ai industriei.

În ceea ce privește meseria de ospătar, spune că tendința a fost ca aceasta să fie văzută mai degrabă ca o pedeapsă sau o meserie de 'bypass - de trecere prin perioada studenției sau de acomodare la o altă meserie, până la găsirea uneia mai serioasă". Crede că pe piețele vestice, dimpotrivă, aceasta este văzută ca o 'meserie serioasă", în care ospătari lucrează în domeniu o viață întreagă.

Unul dintre motivele pentru care tinerii se reorientează spre acest tip de formare se leagă de înăsprirea examenului de bacalaureat și a unui procent de promovabilitate redus până la 50-60%, spune CEO-ul City Grill. 'Tinerii cântăresc astfel mai bine deciziile legate de viitorul lor: unii sunt îndreptați către mediul academic și e foarte bine și foarte frumos, alții trebuie să fie îndreptați spre școlile vocaționale." în contextul în care bacșișul reprezintă mai mult de jumătate din veniturile unui ospătar - 'sunt ospătari în România care au venituri mai mari decât ospătarii din afara țării - mulți - pentru că suntem o țară în care bacșișul este generos".

Per ansamblu, trăgând linie, este de părere că inițiativa privată face ca această țară să funcționeze; implicarea statului, cu cât este mai redusă, cu atât 'lucrurile vor merge mai bine".

Și OMV Petrom a demarat propriile programe dedicate pregătirii viitorilor angajați.

România Meseriașă este un program demarat în 2015 de către companie dedicat susținerii și dezvoltării învățământului profesional și tehnic din România (ÎPT). Potrivit reprezentanților OMV Petrom, acesta își propune să contribuie cu soluții la problemele acestui tip de învățământ, cum ar fi: necorelarea ofertei educaționale cu piața muncii, slaba pregătire practică a elevilor, lipsa personalului calificat sau respectul scăzut al românilor pentru meseriași.

Din 2016, România Meseriașă face parte din platforma România Educată a Președinției, iar acțiunile din cadrul campaniei sunt derulate în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice. În cei trei ani de la lansare, programul a cuprins mai multe proiecte pentru dezvoltarea intensivă a elevilor și profesorilor. Printre acestea se numără Liga Elevilor Meseriași - un proiect care va pregăti primul grup de inițiativă care să aducă în dezbatere problemele elevilor din învățământul tehnic și profesional. Această ligă este formată din 27 de elevi, reprezentanți din fiecare liceu tehnologic din județul Buzău, și 24 de profesori coordonatori, al căror rol este acela de a susține elevii în proiect. Un alt proiect este Tabăra Meseriașilor din Țara lui Andrei - acest proiect de dezvoltare personală și profesională se adresează elevilor din școlile profesionale și liceele tehnologice din România, din clasele X-XI. Programul pregătește anual, încă din 2015, peste 200 de elevi și 40 de profesori, implicând mentori și specialiști renumiți în fiecare domeniu.

Până în prezent, Tabăra Meseriașilor a pregătit peste 750 de elevi și 140 de profesori din 6 județe din România și a oferit burse de studiu în valoare de 550.000 lei.

Școala Petroliștilor este un alt proiect prin care OMV Petrom susține trei clase profesionale în domeniul industriei petroliere, în trei licee tehnologice din țară - din Moinești, Târgoviște, Pitești. 167 de elevi primesc burse de performanță de până la 700 de lei și urmează stagii de practică în cadrul companiei. De asemenea, OMV Petrom colaborează cu licee partenere prin dotarea laboratoarelor de practică și instruire pentru profesorii de specialitate.

Elevii învață după curricula actualizată pentru cele două specializări incluse în program: operator la extracția, transportul, tratarea și distribuția gazelor și operator sonde, primesc burse lunare de 700

de lei, iar la finalul clasei a XI-a vor avea o calificare recunoscută la nivel internațional. Compania a investit și în dotări pentru laboratoare de practică: potrivit reprezentanților OMV Petrom, peste 230.000 de euro au fost investiți în 13 unități de învățământ din țară, dintre care 9 sunt din județul Buzău.

ÎNAPOI LA ȘCOLILE PROFESIONALE

Piața locală are o istorie în ceea ce privește învățământul profesional, și nu una de scurtă durată, ci una începută imediat după Revoluție. Nevoia mare de meseriași este acutizată și de desființarea școlilor profesionale în 2009 de către ministrul educației de atunci, Ecaterina Andronescu (pe motiv că nu mai erau tineri doritori să învețe o meserie), potrivit ZF. În 2004 erau aproape 280.000 de copii înscriși la școlile profesionale, în 2008 erau 180.000, iar apoi a urmat prăbușirea unui sistem de educație vocațională: în 2009 mai erau înscriși 109.000 elevi în școlile profesionale, în 2010, 51.000, în 2011, 10.000. Deși acest sistem de învățământ a reînviat în 2012, numărul elevilor înscriși în prezent în școlile profesionale (de circa 68.000) este insuficient, fiind de peste 3 ori mai mic decât în urmă cu un deceniu, potrivit ZF.

În prezent, 70% dintre managerii de resurse umane din companii spun că învățământul profesional este neadaptat la cerințele pieței; 65% dintre angajatori sunt nemulțumiți de calitatea pregătirii practice din învățământul profesional din România; 85% dintre angajatori consideră că numărul absolvenților învățământului profesional este insuficient; aproape 80% dintre români nu respectă meseriile, iar 60% dintre meseriași nu ar recomanda meseria proprie unei persoane dragi, potrivit unui studiu al companiei Exact Cercetare și Consultanță.

CUM S-A AJUNS LA ACEST C DECALAJ?

'Pentru o perioadă de timp, prin deciziile de natură guvernamentală, această formă de învățământ profesional a trecut prin multe schimbări care i-au diminuat importanța în loc să o crească', spune Mihai Boldijar. El oferă ca exemple închiderile de ateliere, lipsa de finanțare a școlilor profesionale aspecte care, potrivit lui, au scăzut calitatea actului de învățământ profesional și au determinat tinerii să se îndrepte către forme de învățământ teoretic. 'De asemenea, curricula în aceste școli este de multe ori depășită și neadaptată tehnologiilor moderne și dezvoltării aptitudinilor personale de tip soft skills, de unde și gradul mai mic de atractivitate în rândul elevilor', crede reprezentantul grupului Bosch.

Și Daniel Mischie, CEO al grupului de restaurante City Grill, este de părere că renunțarea la școlile profesionale a fost o greșală. 'Eu cred că strategia prin care orice copil ar trebui să facă facultate în ultimii 20 de ani a fost greșită; îmi amintesc că am avut foarte mulți lucrători care au venit la 20 și ceva de ani să se angajeze în cadrul grupului, după ce terminaseră mașterul în drept sau în studii economice. O țară nu poate să funcționeze doar cu absolvenți de mașter: are nevoie și de bucătari, croitori, electricieni etc.

Cred că meseriile nu pot să dispară și desființarea școlilor profesionale la un moment dat sau trecerea pe linie moartă a acestora a fost o greșală fantastică", spune CEO-ul grupului City Grill.

El observă și că, până nu de mult, învățământul profesional se făcea în funcție de ce profesori existau în cancelarie, nu în funcție de ce nevoi avea economia. Școlile produceau în continuare producători prin așchiere, de exemplu, doar că economia nu mai are nevoie de acest tip de meseriași drept urmare, mediul privat a făcut o copie a învățământului dual din țări precum Germania și Austria.

Directorul general al Bosch observă că, pentru o perioadă de timp, și agenții economici au stat deoparte: 'Din fericire, pașii mărunți care s-au făcut în direcția parteneriatului între școală și mediul economic se simt și, totodată, generează efecte pozitive".

'Este o chestiune de responsabilitate socială, prin care te asiguri că pentru industria ta, vor ieși în piață oameni cu experiență; apoi există posibilitatea ca cei sponsorizați să lucreze în compania cu care au colaborat în cei trei ani de pregătire", descrie Daniel Mischie, CEO al grupului City Grill, motivele pentru care companiile se implică în astfel de programe.

Infrastructura de învățământ ideală, în care să fie integrate și școlile profesionale, presupune, din punctul de vedere al lui Mihai Boldijar, dezvoltarea colaborării dintre mediul privat și stat în direcția pregătirii elevilor. 'Ne bucură inițiativa de a crea un contract între școli și companiile din sectorul privat, care reglementează drepturile și obligațiile fiecărei părți. Dorința noastră este ca reforma

acestei forme de învățământ să continue", spune Mihai Boldijar. Din punctul lui de vedere, curricula trebuie îmbunătățită și sunt necesare examene serioase de certificare a calității la nivel național.

'De asemenea, este necesară implicarea mai activă a sistemului național de învățământ în pregătirea cadrelor didactice din sistemul dual, în creșterea motivației lor prin instruiri, schimburi de experiență, creștere a salariilor. Ar trebui poate chiar să se creeze un program de stimulente pentru cadrele didactice care aleg să lucreze în sistemul de învățământ dual; este absolut necesar ca nivelul de pregătire a acestor cadre didactice să fie racordat la nevoile industriei", crede Boldijar.

El adaugă că subiectul este de mare interes pentru producătorii din domeniul auto, membrii PAR (Parteneriatul Auto Român), care au venit și cu o propunere concretă de program la finalul anului trecut, în cadrul primului PAR Automotive Summit.

În afară de acestea, propune întărirea colaborării cu Ministerului Educației în vederea menținerii unui cadru legislativ stabil și predictibil, care va permite punerea în practică de programe pe termen lung; începerea unei campanii publice de promovare a învățământului dual printre tineri și părinții lor; dezvoltarea de parteneriate între companii și diferitele instituții de învățământ care pot furniza studenți cu competențele necesare.

'Fără implicarea activă a tuturor celor implicați, un astfel de proiect nu este posibil și aici vorbim în primul rând de responsabilii din companii, de școli, prin directori și profesori, inspectorate școlare. Iar crearea acestei punți de colaborare este intensă, dar și foarte importantă", crede și reprezentanta Camerei de Comerț și Industrie Româno-Germane.

SOLUȚII GERMANE PENTRU PROBLEME ROMÂNEȘTI

În Germania, învățământul dual are o istorie de peste 150 de ani și, prin urmare, presupune structuri instituționale bine formate pentru a susține un astfel de sistem. Compania preia responsabilitatea pentru pregătirea profesională practică și împarte programa - curriculum obligatoriu de formare - pe parcursul a 3-4 zile pe săptămână. În firmele mijlocii și mari există ateliere speciale pentru elevii care vin în practică, ca prim pas înainte de a intra efectiv în activitatea productivă.

În România, învățământul profesional dual a fost înființat în anul 2012 și durata lui a fost, inițial, de doi ani; în 2014 însă, a fost introdus învățământul dual de trei ani, începând din clasa a IX-a.

Principala deosebire dintre învățământul profesional clasic și cel dual este că în cel clasic elevul alege o școală unde învață meserie la un agent economic pe care nu-l cunoaște, iar în sistemul dual, elevul alege compania în care face practică.

Elevii care intră într-o clasă cu învățământ dual primesc o bursă lunară de 200 de lei de la stat și o bursă de cel puțin 200 de lei, tot lunar, de la firma. Învățământul dual are următoarea structură de pregătire: în clasa a IX-a: elevul face practică 20%; în clasa a X-a: elevul face practică 60%; în clasa a XI-a: elevul face practică 72%.

Investitori germani au creat prima școală profesională cu statut juridic - Kronstadt.

Elevii care au terminat această școală, s-au angajat în proporție de 100%, potrivit Mediafax. Și în prezent, majoritatea companiilor implicate în învățământul profesional dual sunt de origine germană.

ADEVĂRUL: „Minciuna liceelor tehnologice”: tinerii care intră cu nota 2 au viitorul compromis. Cum ar trebui să fie reformat învățământul din aceste unități/ Florinela Iosip

Mii de elevi din toată țara care au intrat la liceu chiar și cu medii de 2 sau 3 au viitorul compromis. Motivul: își continuă existența într-un sistem educațional care nu-i alfabetizează și nici nu-i califică pentru o anumită profesie.

Rezultatele admiterii la liceu de anul acesta readuc în spațiul public două disfuncționalități majore ale ciclului liceal. Concret, este vorba de elevii care ajung la liceu chiar dacă au luat note de 2 și 3 la Evaluarea Națională de la finalul clasei a VIII-a, dar și de miile de locuri neocupate la liceele tehnologice. Doar în liceele și colegiile din Capitală au rămas aproximativ 1.400 de locuri libere, potrivit datelor de la Inspectoratul Școlar al Municipiului București (IȘMB), cele mai multe fiind disponibile în unitățile de învățământ cu specializări tehnologice unde ultimele medii de admitere sunt mai mici de 5. De pildă, la Colegiul Tehnic „Mircea cel Bătrân”, la profilul Mecanică, au rămas 52 de locuri, ultima medie de admitere fiind 3,89. Pentru același profil, la Colegiul Tehnic Mecanic „Grivița” au rămas 22 de locuri, iar media ultimului candidat admis a fost 2,4. Cea mai mică medie cu care s-a intrat la liceu: 2,03 O situație similară, cu elevi admiși având note sub 5, se găsește la alte

zeci de licee din București, cea mai mică medie fiind 2,03 la Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”, potrivit raportului IȘMB. Mai exact, la 17 licee s-a intrat cu medii între 2 și 3, la 21 de licee au fost admiși elevi cu media între 3 și 4, iar la 16 licee din Capitală ultima medie de admitere a fost între 4 și 5. Daniela Vișoianu, președintele Coaliției pentru Educație, afirmă că marea majoritate a acestor tineri au „viitorul compromis”.

„Pe de o parte, nu vor beneficia de un învățământ de o calitate mai bună precum cel din liceele teoretice (cele mai multe sunt mai bine dotate și au profesori mai bine pregătiți) astfel încât să reușească să ia Bacalaureatul și să intre la o facultate. Desigur, dacă un candidat cu media 2 sau 3 reușește să intre la un astfel de liceu, lui îi va fi greu să facă față exigențelor profesorilor. Apoi, dacă ne întoarcem la liceele tehnologice, constatăm că în forma actuală, ele nu reprezintă o alternativă viabilă pentru tineri”, explică Vișoianu.

Liceele tehnologice reprezintă minciuna care a înlocuit în 2009 școlile de artă și meserii cu unități de învățământ care promit atât posibilitatea obținerii examenului de Bacalaureat, cât și calificarea într-o anumită meserie.

Potrivit acesteia, locurile rămase libere la liceele tehnologice prezintă două probleme specifice.

„Prima este miza catedrelor de liceu, nu de «profesională». Cu alte cuvinte, sunt profesori în România, mai ales cei de discipline teoretice, care consideră că «dă» mai bine să aibă o catedră la un liceu (fie și el tehnologic) decât la o școală profesională. Pe de altă parte, liceele tehnologice reprezintă minciuna care a înlocuit în 2009 școlile de artă și meserii cu unități de învățământ care promit atât posibilitatea obținerii examenului de Bacalaureat, cât și calificarea într-o anumită meserie”, subliniază președintele Coaliției pentru Educație. Cum ar putea fi modificat învățământul din liceele tehnologice Vișoianu mai adaugă că dacă „Ministerul Educației își menține alegerea strategică de a cere acestor copii «exceptionalul» rezultat de a avea și Bacalaureatul (la fel ca cei din învățământul teoretic) și calificare (la fel cu cei din școlile profesionale), ar trebui să reducă disciplinele din trunchiul comun astfel încât să ajungă la 30% din timpul alocat învățatului. Apoi, Ministerul Educației ar putea să creeze în orar spații pentru activități educaționale de remediere. De pildă, dacă este nevoie, inclusiv pentru a învăța calcule de clasa a III-a. Nu în ultimul rând, măcar o treime din orar să fie alocată învățării practice, în contexte reale de muncă”, conchide Vișoianu. Ce calificări sunt cerute pe piața muncii

La rândul său, Tincuța Apăteanu, președintele Asociației „Edusfera”, afirmă că soluția pentru rezolvarea problemei este o transformare profundă a sistemului de învățământ profesional și tehnic, pentru ca acesta să reprezinte o alternativă reală la învățământul teoretic. „De exemplu, instituțiile care sunt acum împărțite în școli profesionale și licee tehnologice ar putea fi redenumite instituții de învățământ vocațional (pe modelul altor sisteme europene) și ar putea oferi calificări și specializări în domenii precum Servicii sociale, sănătate și sport, Mediu și resurse naturale, Transport și tehnologie, Turism, Cultură, Management sau orice alte calificări cerute de către angajatori. În plus, absolvenții acestui tip de instituții ar trebui să își poată continua studiile cu studii terțiare, universitare, dacă își doresc acest lucru. Dacă ne uităm la numărul șomerilor în funcție de nivelul de studii, doar 5% din șomeri au studii superioare, restul au studii medii sau sunt persoane care nu au absolvit nici măcar opt clase”, evidențiază Apăteanu.

ROMÂNIA CURATĂ: Elevii și studenții din Constanța iau atitudine. „Solicităm președintelui Consiliului Județean să nu își bată joc de elevi și studenți”/ Constantin-Alexandru Manda

În ultimii ani, județul Constanța a fost locul de unde societatea a învățat că implicarea civică nu cunoaște limită de vârstă. Se pare că în perioada următoare acesta va fi teritoriul unei noi „bătălii”, tot între reprezentanții elevilor și studenților, dar de data aceasta cu Consiliul Județean de partea cealaltă a baricadei. Încă din anul 2017, Asociația Elevilor din Constanța (AEC) și Asociația Studenților din Constanța (ASC) au persistat în a solicita autorităților să dea dovadă de responsabilitate și să întreprindă demersuri cu privire la subvenționarea cu 50% a transportului județean pentru elevi și studenți, care trebuie asigurată de către Consiliul Județean, obligație prevăzută la art. 84 alin. (1) și (2) și art. 205 alin. (2) din Legea nr. 1/2011. Situația nu s-a schimbat, iar conducerea CJC continuă să prejudicieze elevii și studenții, care nu își pot lua abonamente reduse la jumătate sau gratuite, așa cum au dreptul.

„Considerăm de o importanță sporită urgentarea demersurilor pentru intrarea în legalitate, din cauza impactului negativ major pe care nerespectarea acestui drept îl are asupra stării sistemului educațional din județ. Reamintim faptul că, în Constanța, abandonul școlar este de 8% în mediul rural, fiind și cea mai ridicată rată din România, și 6% în cel urban, situându-se pe al doilea loc după județul Ilfov, conform unui studiu realizat de UEFISCDI. Una din principalele cauze ale abandonului școlar este incapacitatea elevilor de a ajunge la cursuri, foarte mulți dintre aceștia fiind nevoiți să parcurgă kilometrii întregi pe jos, fie din cauza lipsei posibilității de a își permite costul transportului, fie din cauza lipsei acestuia.” transmit reprezentanții elevilor și studenților în comunicatul remis redacției România Curată.

„Pe această cale solicităm public președintelui Consiliului Județean, Marius-Horia Țuțuianu, dar și Partidului Social Democrat, să nu își bată joc de elevi și studenți și să nu trateze cu superficialitate această problemă, întrucât ea afectează sute de elevi și studenți anual, răpindu-le șansa la educație și, implicit, la un viitor. De asemenea, solicităm demararea unei cercetări disciplinare pentru a se identifica funcționarii publici vinovați de situația creată și pentru a dispune sancțiunile disciplinare ce se impun. Ca urmare a adresei trimise în data de 20.06.2018 de către AEC și ASC, însoțită de un model de proiect de hotărâre, pentru a veni în sprijinul autorităților, și a depășirii termenului de 30 de zile pentru acordarea unui răspuns, dacă în ședința din data de 27 iulie nu va exista o soluționare a problemei, AEC și ASC vor acționa în judecată Consiliul Județean Constanța pentru a-l obliga să asigure subvenția prevăzută de lege.” au punctat Asociația Elevilor din Constanța și Asociația Studenților din Constanța.

În cadrul proiectului Școli curate, una dintre prioritățile Societății Academice din România este responsabilizarea autorităților publice locale în sensul respectării legii și investiției în educație. Felicităm cele două organizații pentru demers și le asigurăm de tot suportul.

HOTNEWS: Taxele pentru facultățile din Capitală sunt între 2.000 și 19.000 de lei / Facultatea de Film, în topul celor mai costisitoare

Taxele pentru facultățile din Capitală încep de la 2.000 de lei și ajung la 19.000 de lei, în funcție de universitate. Cea mai scumpă facultate este cea de Film, unde studenții trebuie să plătească 19.000 de lei anual, iar la polul opus se situează cea de Fizică, ce practică o taxă de 2.000 de lei, relatează Mediafax.

Cea mai scumpă facultate din România este cea de Film din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, taxa de școlarizare anuală fiind de 19.100 lei, în timp ce la Facultatea de Teatru, din cadrul aceleiași instituții de învățământ, taxa este de 60.00 de lei.

Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila” din București are taxe de școlarizare cuprinse între 6.000 și 9.000 de lei, cea mai mare fiind la Facultățile de Medicină, Medicină Dentară și Farmacie. Cea mai scăzută taxă de la această instituție este la Facultatea de Moașe și Asistență Medicală.

Universitatea din București are taxe de școlarizare cuprinse între 2.500 lei și 4.000 lei pe an pentru cursurile la zi. Cea mai scumpă facultate este cea de Matematică și Informatică, unde studenții de la licență vor achita 4.000 de lei anual. La polul opus se află Facultatea de Teologie Romano-Catolică, unde taxa de școlarizare este de 2.500 de lei. La Universitatea Politehnica București, taxa anuală este de 4.000 de lei pentru facultățile incluse în program, cu excepția specialității de Inginerie în limbi străine, unde costul este de 4.500 lei pe an.

În acest an, Universitatea din București pune la dispoziția absolvenților de liceu, licență și master, la admiterea din acest an, un număr de peste 7.400 de locuri la buget. Pentru programele de licență și master, înscrierile la facultățile Universității din București se desfășoară în perioada 6 – 26 iulie 2018, iar data limită de afișare a rezultatelor este 29 iulie 2018.

În ceea ce privește învățământul privat, la Universitatea „Titu Maiorescu”, cea mai mare taxă este de 4.000 de euro (n.r. -18.600 lei) pentru studiul la Facultatea de Medicină, în timp ce restul facultăților, precum Administrarea Afacerilor sau Finanțe în Bănci, au taxe anuale de 540 de euro (n.r. - 2.500 lei). La Universitatea „Nicolae Titulescu”, taxele sunt de 2.000 de lei pentru toate facultățile înscrise în program, printre care: Facultatea de Drept, Facultatea de Științe Economice și Facultatea de Științe Sociale și Administrative.

În schimb, la Universitatea Româno-Americană, studenții trebuie să plătească 900 de euro, adică 4.200 de lei pentru a studia la specializările în limba română. Pentru studenții care aleg facultăți cu predare exclusivă în limba engleză, taxa de școlarizare este de 2.200 de euro, adică 10.200 de lei. La Universitatea Hyperion, taxele sunt între 2.000 și 6.000 de lei. La Facultatea de Fizică, taxa este de 2.000 de lei, spre exemplu, în timp ce la specializarea Regie de film și TV, studenții plătesc 6.000 de lei pe an. Dacă la majoritatea universităților menționate anterior, înscrierile s-au încheiat săptămâna trecută, la Universitatea din București candidații mai au timp să își depună dosarele până pe 26 iulie.

ZIARE.COM: Cele mai mici și cele mai mari taxe de studiu la universitățile din București

Taxele pentru facultățile din Capitala încep de la 2.000 de lei și ajung la 19.000 de lei, în funcție de universitate. Cea mai scumpă facultate este cea de Film, unde studenții trebuie să plătească 19.000 de lei anual, iar la polul opus se situează cea de Fizică, ce practică o taxă de 2.000 de lei.

Cea mai scumpă facultate din România este cea de Film din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "Ion Luca Caragiale" din București, taxa de școlarizare anuală fiind de 19.100 lei, în timp ce la Facultatea de Teatru, din cadrul aceleiași instituții de învățământ, taxa este de 60.000 de lei.

Universitatea de Medicină și Farmacie "Carol Davila" din București are taxe de școlarizare cuprinse între 6.000 și 9.000 de lei, cea mai mare fiind la Facultățile de Medicină, Medicină Dentară și Farmacie. Cea mai scăzută taxă de la această instituție este la Facultatea de Moșe și Asistență Medicală.

Universitatea din București are taxe de școlarizare cuprinse între 2.500 lei și 4.000 lei pe an pentru cursurile la zi. Cea mai scumpă facultate este cea de Matematică și Informatică, unde studenții de la licență vor achita 4.000 de lei anual. La polul opus se află Facultatea de Teologie Romano-Catolică, unde taxa de școlarizare este de 2.500 de lei.

La Universitatea Politehnică București, taxa anuală este de 4.000 de lei pentru facultățile incluse în program, cu excepția specialității de Inginerie în limbi străine, unde costul este de 4.500 lei pe an.

La Universitatea "Titu Maiorescu", instituție de învățământ particulară, cea mai mare taxă este de 4.000 de euro (n.r. -18.600 lei) pentru studiul la Facultatea de Medicină, în timp ce restul facultăților, precum Administrarea Afacerilor sau Finanțe în Bani, au taxe anuale de 540 de euro (n.r. - 2.500 lei).

La Universitatea "Nicolae Titulescu", taxele sunt de 2.000 de lei pentru toate facultățile înscrise în program, printre care: Facultatea de Drept, Facultatea de Științe Economice și Facultatea de Științe Sociale și Administrative.

În schimb, la Universitatea Romano-Americană, studenții trebuie să plătească 900 de euro, adică 4.200 de lei pentru a studia la specializările în limba română. Pentru studenții care aleg facultăți cu predare exclusivă în limba engleză, taxa de școlarizare este de 2.200 de euro, adică 10.200 de lei.

La Universitatea Hyperion, taxele sunt între 2.000 și 6.000 de lei. La Facultatea de Fizică, taxa este de 2.000 de lei, spre exemplu, în timp ce la specializarea Regie de film și TV, studenții plătesc 6.000 de lei pe an.

Dacă la majoritatea universităților menționate anterior, înscrierile s-au încheiat săptămâna trecută, la Universitatea din București candidații mai au timp să își depună dosarele până pe 26 iulie.

În acest an, Universitatea din București pune la dispoziția absolvenților de liceu, licență și master, la admitere, un număr de peste 7.400 de locuri la buget. Pentru programele de licență și master, înscrierile la facultățile Universității din București se desfășoară în perioada 6 - 26 iulie 2018, iar data limită de afișare a rezultatelor este 29 iulie 2018.

NAȚIONAL: Taxele universităților îi cocosează de studenți/ *Andrei Coman*

Cum educația în România suferă cronic de subfinanțare, învățământul superior impută costuri din ce în ce mai mari, de parca s-ar compara la performanțe cu Occidentul. Țara noastră este pe la coada Uniunii Europene privind proporția de tineri cu studii superioare, puțin peste 25%, în contextul în care taxele de studiu la universitățile de stat și particulare din Capitală ajung și la 19.000 lei anual.

Cea mai scumpă facultate din România este cea de Film din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, taxa de școlarizare anuală fiind de 19.100 lei, în timp ce la Facultatea de Teatru, din cadrul aceleiași instituții de învățământ, taxa este de 6.000 de lei. Urmează Universitatea de Medicină și Farmacie „Carol Davila”, cu taxe cuprinse între

6.000 și 9.000 de lei, cea mai mare fiind la Facultățile de Medicină, Medicină Dentară și Farmacie. Universitatea din București are taxe de școlarizare cuprinse între 2.500 lei și 4.000 lei pe an pentru cursurile la zi. Cea mai scumpă facultate este cea de Matematică și Informatică, unde studenții de licență vor achita 4.000 de lei anual. La Universitatea Politehnică, taxa anuală este de 4.000 de lei pentru facultățile incluse în program, cu excepția specialității de Inginerie în limbi străine, unde costul este de 4.500 lei pe an. Costuri mari și la instituțiile de învățământ particular: 4000 de euro la Facultatea de Medicină a Universității „Titu Maiorescu”, 900 de euro (4.200 lei) la Universitatea Romano-Americană pentru specializările în limba română, în timp ce pentru studenții care aleg facultăți cu predare exclusivă în limba engleză, taxa de școlarizare este de 2.200 de euro, adică 10.200 de lei. La Universitatea Hyperion, taxele sunt între 2.000 și 6.000 de lei, ultimele, la specializarea Regie de film și TV.

REPUBLICA: „O tabletă viu colorată ar fi stârnit aceeași curiozitate copiilor și la 1848. Trebuie să renunțăm să ne mai întrebăm de ce copiii nu vor să se joace doar cu figurine din plastic și cuburi de lemn”. Psihologul Carmen Lica, despre rolul tehnologiei în educație/ Raluca Ion

Ca acum câteva decenii, școala românească de astăzi se concentrează, cu precădere, pe memorarea informației, fără să îi înzestreze pe copii cu un mecanism care să îi ajute să aplice această informație în viața de zi cu zi. „Astfel, la finalul fiecărui ciclu educațional, ne găsim în situația în care în loc să evaluăm cunoașterea și abilitățile unui copil, școală evaluează capacitatea lui de memorare. Într-o societate mai mult decât pragmatică, precum este cea în care trăim noi, o simplă cunoaștere a teoriei, neînsoțită de capacitatea de a o transpune în practică, a dat naștere acestui dăunător curent potrivit căruia nu avem nevoie de educație, diplomele sunt doar niște hârtii, viața e în altă parte”, spune psihologul Carmen Lica (foto), director executiv al Asociației Centrul Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională.

Fondatoare a primei grădinițe private și a primei școli private în alternativa educațională Step by Step din România, Carmen Lica militează pentru o educație timpurie de calitate, la care să aibă acces toți copiii din România, dar și pentru schimbarea paradigmei în care funcționează educația românească. În opinia sa, în timpul școlii, un copil trebuie să primească instrumentele care să îl ajute să își dezvolte acele competențe vitale în viața adultă.

„Școala trebuie să găsească acea cale prin care teoria devine utilă copiilor, iar ei o pot folosi în situații de zi cu zi. Asta înseamnă că trebuie să le formăm copiilor și capacitatea de a rezolva probleme complexe, să le dezvoltăm gândirea critică, creativitatea, abilitatea de a se integra și comunica și colabora în societate, inteligența emoțională, capacitatea de a evalua diversele situații și a acționa în consecință, spiritul antreprenorial și, nu în ultimul rând, capacitatea de a dezbate și negocia”, crede Carmen Lica.

„Fiecare întâmplare din viața unui copil trebuie privită ca un context de învățare”

În acest sens, educația trebuie să aibă în centru respectul față de copil și să ia în calcul faptul că învățarea nu începe odată cu intrarea în școală și nu se termină odată cu sfârșitul orelor. Aceste idei se regăsesc, spune ea, în filosofia Step by Step pe care o promovează în România. „Noi ținem cont de capacitatea de învățare pe care fiecare copil în parte o are, îl tratăm cu respect și ne dedicăm fiecăruia – sunt primii pași care îl fac pe cel mic să nu simtă presiunea de a învăța, ci dorința de a învăța de a cunoaște, este ceea ce te poziționează în esența cuvântului „dascăl”. Apoi considerăm că fiecare întâmplare din viața unui copil trebuie privită ca un context de învățare – de ce s-a întâmplat un anumit lucru, cum, care sunt urmările, ce învățăm – ca se enumără doar câteva întrebări care pot stimula gândirea copilului. Mai mult, filosofia Step by Step merge dincolo de școală și presupune deplină participare a familiei și a societății în procesul educațional. O abilitate pe care copilul și-o descoperă în școală trebuie dezvoltată și stimulată în familie, iar comunitatea are obligația de a-i oferi acestui copil posibilitatea de a exersa această abilitate”, este de părere Carmen Lica.

„Nu trebuie să ne temem că tehnologia răpește frumusețea anilor copilăriei, ci trebuie să găsim acele mecanisme prin care tehnologia sporește dorința de cunoaștere”

Un rol important în educația de astăzi îl are tehnologia. Văzută de mulți părinți și profesori drept o amenințare, tehnologia se poate transforma într-o resursă educațională valoroasă. Copiii de astăzi, de pildă, sunt la fel de curioși cum erau cei din trecut, însă ceea ce s-a schimbat în mare parte este

obiectul curiozității lor. Iar parte din arta unui educator contemporan este cum să se folosească de această sursă de fascinație astfel încât ea să fie nu doar o fereastră către vid, ci o sursă de cunoaștere și stimulare a învățării.

„O tabletă viu colorată ar fi stârnit aceeași curiozitate copiilor și la 1848. Așa că trebuie să renunțăm să ne mai întrebăm de ce copiii nu vor să se joace doar cu figurine din plastic și cuburi de lemn și să ne întrebăm cum putem folosi aceste elemente de tehnologie care le stârnesc curiozitatea în scopul dezvoltării lor personale și în susținerea învățării. Nu trebuie să ne temem că tehnologia răpește frumusețea anilor copilăriei, ci trebuie să găsim acele mecanisme prin care tehnologia sporește dorința de cunoaștere a copiilor”, subliniază psihologul.

„Dintre un copil care poartă în spate un ghiozdan cu 5 kg de cărți și un copil care poartă în ghiozdan tableta, care credeți că va pleca mai zâmbitor către școală?!”

Într-o eră a inteligenței artificiale, a automatizării, a realității virtuale și a celei augmentate, tehnologia nu are cum să lipsească din procesul de educație. „Dintre un copil care poartă în spate un ghiozdan cu 5 kg de cărți și un copil care poartă în ghiozdan o tabletă, care credeți că va pleca mai zâmbitor către școală?! Tehnologia este cea care îi poate ajuta pe profesori să transforme o lecție dintr-o transmitere de informații, într-un context de învățare interactiv, fascinant, la care copilul participă. Una este să vorbești despre sistemul solar și alta este să arăți o aplicație care urmărește cum se mișcă planetele. Încercați să vă imaginați diferență dintre o oră pur teoretică în care copilului îi explicăm principiul cauză efect și o oră în care, cu ajutorul computerului și al unor elemente de bază din programare, copilul cunoaște acest principiu și învață să-l folosească creând linii de program în funcție de efectul pe care vrea să îl obțină”, spune Carmen Lica.

Nu toți copiii vor ajunge programatori, dar toți vor trebui să devină utilizatori inteligenți de tehnologie

Asociația Centrul Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională este una dintre organizațiile nonguvernamentale care vor derula proiecte de dezvoltare a competențelor tehnologice, în cadrul programului Alt Viitor, finanțat de Microsoft România. Proiectul asociației conduse de Carmen Lica se numește New Kids of the Code și se adresează elevilor de la clasa a treia în sus, dar și învățătorilor și profesorilor lor. Pentru copiii de școală primară din mai multe județe ale țării, Asociația Centrul Step by Step va pune la dispoziție o serie de resurse de învățare, care să le dezvolte gândirea algoritmică, necesară mai târziu în programare, dar nu numai. „Pentru gimnaziu vom dezvolta un conținut pentru un opțional integrat, asociat cu un program de formare pentru profesori. Opționalul integrat înseamnă includerea tehnologiei informației în susținerea învățării la toate celelalte discipline studiate în școală. Cum pot folosi tehnologia ca să învăț mai bine la istorie, geografie, biologie? Toate școlile din program vor primi ceea ce noi am numit kit-urile cunoașterii, un pachet de resurse cu care copiii vor putea să facă mici experimente de programare și să vadă efectul a ceea ce programează. La biologie ar putea fi vorba, de exemplu, despre senzori care să măsoare umiditatea unei plante și linii de cod care să programeze o seringă să o ude când aceasta este prea scăzută. Astfel, copiii vor vedea efectul concret al programării în contexte relevante. În cadrul său, vor mai exista cursuri de programare pe care le vom deschide către comunități cu ajutorul profesorilor dedicați”, explică psihologul Carmen Lica.

Proiectul New Kids of the Code, implementat în parteneriat cu Asociația pentru Educație Deschisă și Orașelul Cunoașterii, va fi derulat într-o serie de unități de învățământ și centre din Galați, Constanța, Brașov, Bistrița Năsăud, Bihor, Cluj, Tulcea, dar și la Școala Gimnazială Step by Step din București și la Orașelul Cunoașterii. Acesta va cuprinde cursuri acreditate de formare pentru învățători și profesori. Poate că nu toți elevii lor vor ajunge programatori, însă toți vor avea nevoie în anii ce urmează să devină utilizatori inteligenți de tehnologie. „Filosofia Step by Step este că experiența este mama învățăturii. Iar dacă nu încercăm noi experiențe, nu vom învăța lucruri noi. Asta nu înseamnă că trebuie să ștergem totul cu buretele doar de dragul de a experimenta cu tableta. Înseamnă că trebuie să fim deschiși către metode moderne, să le testăm eficacitatea, să potențăm actul educațional și să îl aducem la standardul pe care “copilul din ziua de azi” îl așteaptă. Copiii de astăzi sunt mai curajoși, mai curioși, mai nerăbdători să cucerească lumea și mai prietenoși cu tehnologia decât oricare altă generație. Școala românească și societatea în ansamblul ei trebuie să valorizeze copiii. Educația nu se întâmplă doar în școală, ci și în familie, pe stradă, în locuri publice. Arătând respect copiilor, vor învăța respectul și-l vor arăta la rândul lor. A-i ajută să devină utilizatori inteligenți de tehnologie, în

condițiile în care aceasta va face parte integrantă din viața lor, este o formă de respect”, crede Carmen Lica.

O țară mai bună se construiește plecând de la un sistem de educație performant. Introducerea programării în procesul educațional deschide oportunități către joburi căutate și bine plătite și, mai mult decât atât, dezvoltă acele abilități care construiesc adulți ce pot face față unor provocări diverse: gândirea critică, rezolvarea unor probleme complexe și creativitatea. Platforma Republica vă prezintă oamenii care își doresc să schimbe felul în care învață copiii noștri. Susținem programul Alt Viitor, în care Microsoft România investește 1 milion de dolari. Este un proiect în care sunt implicate ONG-uri, 4500 de profesori și voluntari, o inițiativă care va sprijini dezvoltarea de competențe digitale pentru peste 11.000 de elevi. Îi veți cunoaște aici, le veți afla poveștile și veți vedea modul în care acești oameni pun umărul la construcția unui viitor mai bun pentru România.

EVENTIMENTUL ZILEI: Comercianții și producătorii români vor putea dona alimentele în prag de expirare/ Cora Muntean

După patru ani de când Comisia Europeană a recomandat țărilor membre să elaboreze de urgență strategii pentru reducerea risipei alimentare, parlamentarii români au reușit să finalizeze un act normativ, recent promulgat de președintele Klaus Iohannis. Studiile arată că jumătate din alimentele sănătoase și comestibile se pierd de-a lungul lanțului alimentar, inclusiv până la consumator, și se transformă în deșeuri. De acum, după ce vor fi elaborate și normele de aplicare, alimentele a căror valabilitate se apropie de sfârșit vor putea fi donate sau vândute, prin întreprinderi sociale, centrelor în care se află copii, bătrâni sau oameni nevoiași.

Povestea legii pentru reducerea risipei alimentare a început în 2014, când, pompieristic, autoritățile din Ministerul Agriculturii, îmboldite de presiunea Comisiei Europene, au început să lucreze la proiectul de lege. Au invitat zeci de reprezentanți ai societății civile, ai marilor și micilor retailerii.

Erau întruniri lunare la care, pe banii și timpul lor, cei prezenți pierdeau timpul să asculte discursuri fade ale unor secretari de stat. România a ratat „Anul reducerii risipei alimentare”.

După un an și jumătate, majoritatea au renunțat. Deputatul liberal Florin Alexe, din cine știe ce motive, a luat inițiativa și a făcut praf toată lupta omenirii împotriva risipei alimentare; a făcut un proiect de lege „pe genunchi” și a ieșit un dezastru, care nu are nici măcar caracter de lege din moment ce aplicarea ei este opțională. Președintele a promulgat-o abia joi, dar se va aplica din 2019.

De un an, mai exact din mai 2017, ar fi trebuit aplicată legea. Guvernul Tudose a suspendat-o, dar oricum nu avea norme de aplicare, deci era imposibil de pus în practică. Deoarece nu are nicio miză pentru ei, parlamentarii nu preferat să amendeze Ordonanța de Guvern care suspenda legea.

Varianta simplă a autorităților

„În cadrul reuniunilor, din 2014, de la Ministerul Agriculturii, reprezentanții asociațiilor și ai retailerilor au insistat pe faptul că proiectul de lege ar trebui să fie mult mai complex. În accepțiunea autorităților, totul era simplu: comercianții și producătorii care nu reușesc să vândă alimentele care mai au valabilitate de 3 zile, să le doneze asociațiilor umanitare sau primăriilor, pentru sprijinirea familiilor sărace, sau să le vândă întreprinderilor sociale la puțin peste 3% din prețul lor.

Schimbarea mentalității

În cele din urmă, s-a convenit că este necesar un protocol care să implice mai multe ministere și astfel efectele să fie de durată. Era vorba despre Agricultură, Mediu și Educație. „Este foarte util și urgent să fie implicat Ministerul Educației. Copiii sunt foarte receptivi și dacă învață la școală despre asta pot influența atitudinea părinților.

De asemenea, ar trebui făcută o reglementare în ceea ce privește mâncarea care rămâne la anumite evenimente și nu mă refer la resturi. Niciun proprietar de restaurant nu își asumă riscul să ducă mâncarea la un azil, cămin sau loc unde există nevoi de hrană deoarece formalitățile și analizele nu îi stimulează deloc să facă asta. Reducerea risipei alimentare ar trebui să fie un act de conștiință socială (și umană) și nicidecum una care aduce beneficii. De aceea, dacă tinerii și copiii vor fi educați în acest spirit, câștigul pe termen lung va fi mult mai mare. Trebuie inoculată ideea că a arunca mâncarea este o rușine, un semn de opulență care să fie taxat.

Legea este opțională

Guvernul Dăncilă a insistat pe lângă parlamentari să amendeze legea adoptată în 2016, care era inaplicabilă, deoarece trebuie aplicată din 2019. Prin urmare, au modificat câte ceva și au decis eliminarea caracterului obligatoriu al acestei legi pentru operatorii din sectorul agroalimentar. „Operatorii economici din sectorul agroalimentar POT să întreprindă măsuri de reducere a risipei alimentare”.

Măsurile propuse inițial rămân aproximativ aceleași: responsabilizare, vânzare la preț redus a produselor aproape de expirarea datei durabilității minimale, transferul alimentelor prin donație către operatori receptori, cei care vor primi alimentele prin donație nu vor avea voie să le vândă mai departe. De asemenea, operatorii economici care vor dona alimentele vor beneficia de facilități fiscale.

Se aruncă mâncare de 750 de miliarde de dolari

Cele aproximativ 1,3 mld de tone de alimente care sunt irosite anual, la nivel mondial, din care Europa este responsabilă de 200 de milioane de tone, ar fi de 3 ori mai mult pentru a furniza hrană tuturor oamenilor care mor de foame pe Pământ;

Valoarea risipei alimentare este estimată la cca 750 miliarde de dolari, ceea ce reprezintă de 6 ori suma cheltuită pe ajutorul acordat la nivel mondial pentru dezvoltare;

Risipa alimentară generează de două ori mai multă încălzire globală decât tot traficul aerian la nivel mondial.

Probleme de sănătate

Amenințările la adresa securității alimentare sunt însoțite de probleme opuse în țările bogate: obezitatea, bolile cardiovasculare și cancerul, care decurg dintr-un regim excesiv de bogat în grăsimi și proteine, rezultatul fiind că, la nivel mondial, numărul populației hrănite excesiv este egal cu cel al populației subnutrite și malnutrite.